

Minister Finansów

Warszawa, 21 lipca 2025 roku

Sprawa: Interpelacja nr 10770 w sprawie wzrostu liczby wykreśleń z rejestru VAT w okresie od 1 marca 2024 r. do 31 marca 2025 r.
Znak sprawy: DAK1.054.2.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Sz. P. Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu
Kancelaria Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Odpowiedź na Interpelację nr 10770 w sprawie wzrostu liczby wykreśleń z rejestru VAT w okresie od 1 marca 2024 r. do 31 marca 2025 r.

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na interpelację nr 10770 złożoną przez Posła na Sejm RP Pana Janusza Kowalskiego w sprawie wykreśleń z rejestru VAT w okresie od 1 marca 2024 r. do 31 marca 2025 r. przekazujemy poniższe informacje.

Pytanie nr 1

Z czego wynika 30-procentowy wzrost liczby wykreśleń z rejestru VAT w okresie od 1 marca 2024 r. do 31 marca 2025 r. w stosunku do lat poprzednich?

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że w odniesieniu do każdego rodzaju podstawy wykreślenia określonej w przepisach ustawy o VAT¹ daje się zauważyć tendencję wzrostową. W każdym kolejnym roku następuje wzrost w stosunku do roku poprzedniego. Trend ten daje się zaobserwować nie tylko w latach 2024-2025 ale także i w latach poprzednich. W okresie, który stanowi przedmiot interpelacji największy przyrost liczby wykreśleń odnosi się do okoliczności określonych w art. 96 ust. 9 pkt 5 ustawy o VAT (wykreślenie z uwagi na posiadanie przez naczelnika urzędu skarbowego informacji wskazujących na prowadzenie przez podatnika działań z zamiarem wykorzystania działalności banków w rozumieniu art. 119zg pkt

¹ ustawy z dnia 11 marca 2004 r o podatku od towarów i usług podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775) (dalej: „ustawa o VAT”)

1 Ordynacji podatkowej² lub spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do celów mających związek z wyłudzeniami skarbowymi w rozumieniu art. 119zg pkt 9 Ordynacji podatkowej) oraz w art. 96 ust. 9a pkt 2 ustawy o VAT (wykreślenie podatnika z uwagi na niedopełnienie obowiązku złożenia deklaracji, o której mowa w art. 99 ust. 1, 2 lub 3, za 3 kolejne miesiące lub takiej deklaracji za kwartał).

Pytanie nr 2

Ile podmiotów usunięto z rejestru VAT w poszczególnych latach okresu 2017-2024? Jakie były przyczyny dokonywanych w poszczególnych latach wykreśleń?

Informacje stanowiące odpowiedź na pytanie nr 2 przedstawiono w załączonym pliku excel (poszczególne zakładki załączonego arkusza przedstawiają liczbę wykreśleń w podziale na kategorie podstaw prawnych wykreślenia w latach 2017-2024).

Pytanie nr 3

Jaka część wykreśleń wynikała w poszczególnych latach z faktu zawieszenia przez podatnika prowadzenia działalności gospodarczej a jaka z innych przyczyn, np. z powodu nieistnienia podatnika, niezgodności danych rejestrowych z rzeczywistością, braku złożenia przez podatnika deklaracji lub składania deklaracji „zerowych”? Jaka ich liczba wynikała z braku kontaktu z podatnikiem lub jego pełnomocnikiem a jaka – z niestawiennictwa podatnika na wezwanie organu?

Informacje stanowiące odpowiedź na pytanie nr 3 przedstawiono w załączonym pliku excel.

Pytanie nr 4

Jakie działania podjęło Ministerstwo Finansów od 13 grudnia 2023 r. celem zapobiegania wykreślaniu z rejestru VAT uczciwych podatników? Jakie działania planowane są w tym zakresie na lata 2026-2027? W jaki sposób Ministerstwo Finansów planuje zrekompensować podatnikom straty, wynikające z nieuzasadnionych wykreśleń z rejestru VAT? Czy toczą się obecnie w Ministerstwie Finansów prace nad zaadresowaniem tego problemu? Kiedy propozycja odpowiedniej regulacji przedstawiona zostanie do konsultacji publicznych?

W przepisach ustawy o VAT zostały ściśle określone przypadki, których wystąpienie powoduje konieczność wykreślenia podatnika z rejestru podatników VAT przez naczelnika urzędu skarbowego³.

Celem tych regulacji jest utrzymanie aktualności danych dotyczących statusu podmiotu zarówno w tym rejestrze, jak i w wykazie podatników VAT, co ma szczególne znaczenie dla ochrony kontrahentów dokonujących sprawdzenia czy ~~podatnik na moment transakcji~~ jest wpisany do wykazu jako podmiot, który został

² Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111) (dalej: „Ordynacja podatkowa”)

³ Art. 96 ust. 9 oraz ust. 9a ustawy o VAT.

wykreślony z rejestru podatników VAT. Dokonanie weryfikacji kontrahenta pod kątem jego rejestracji dla potrzeb VAT jest jedną z kluczowych przesłanek jakie biorą pod uwagę organy podatkowe przy ocenie zachowania należytej staranności przez podatnika, który odliczył podatek VAT z faktury wystawionej przez nieuczciwego kontrahenta.

Przepisy ustawy o VAT pozwalają na usuwanie z rejestru tych podatników, którzy nie powinny w nim figurować - czy to z racji faktycznego zaprzestania wykonywania czynności opodatkowanych, czy też z uwagi na wykonywanie czynności, którym trudno przypisać miano działalności gospodarczej. Jest to procedura o charakterze szczególnym stosowana w przypadkach ściśle określonych w ustawie o VAT.

Przed wykreśleniem podmiotu z rejestru na podstawie art. 96 ust. 9 pkt 2 i 4 ustawy o VAT urząd skarbowy podejmuje wszelkie działania, aby skontaktować się z podmiotem w celu złożenia przez niego stosownych wyjaśnień. Przy próbach kontaktu podatnik jest informowany, że brak tych wyjaśnień skutkować będzie wykreśleniem podmiotu z rejestru podatników VAT.

Wymienione w ustawie o VAT przyczyny, których wystąpienie powoduje konieczność wykreślenia podatnika z rejestru dotyczą przypadków zagrażających nie tylko podstawowym funkcjom rejestru oraz wykazu podatników VAT, tj. ich aktualności i spójności, ale – jak już wyżej wskazano - innym podatnikom, którzy w tej sytuacji narażeni mogą być na odliczenie podatku z faktur od nieistniejących podmiotów, co wymaga od urzędu szybkiej i stanowczej reakcji przy zachowaniu wszystkich istniejących w tym zakresie przepisów i procedur postępowania.

Przykładowo, urząd dokonuje wykreśleń, o których mowa w art. 96 ust. 9a lit. d i e ustawy o VAT na podstawie informacji wynikających z decyzji ostatecznych, z których wynika, że podatnik wystawiał faktury lub faktury korygujące, dokumentujące czynności, które nie zostały dokonane lub że świadomie uczestniczył w procederze oszustwa.

Należy również zauważyć, że ustawa o VAT przewiduje możliwość przywrócenia do rejestru podatników, którzy zostali z niego wykreśleni oraz ponowną ich rejestrację do VAT.

Podatnik może również złożyć skargę do sądu administracyjnego, który sprawuje kontrolę nad działalnością administracji publicznej i stosuje środki określone w ustawie⁴. Ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w orzeczeniu sądu wiążą w sprawie organy, których działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania było przedmiotem zaskarżenia⁵. Wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku ze skargą stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia⁶, co oznacza że prawomocne orzeczenie sądu administracyjnego podlega wykonaniu w konkretnej sprawie.

⁴ Art. 3 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935, z późn. zm.).

⁵ Art. 153 ustawy – prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

⁶ Art. 171 ustawy – prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Obecnie funkcjonujące regulacje prawne oraz wytyczne i procedury dla organów podatkowych dotyczące czynności jakie powinny być podejmowane i zachowane przy dokonywaniu rejestracji, odmowy rejestracji, wykreślanu i przywracaniu podatników do rejestru podatników VAT - stanowią wystarczające otoczenie prawne dla prowadzenia działalności i ochrony uczciwych przedsiębiorców.

Służą temu również obecnie prowadzone przez Rząd działania deregulacyjne, jak też nowelizacje przepisów, które przeciwdziałają nieprawidłowościom w rozliczaniu podatków czy mają na celu uszczelnienie systemu podatkowego, co sprzyja wzmocnieniu reguł uczciwej konkurencji i w efekcie wpływa korzystnie na uczciwych przedsiębiorców.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Zbigniew Stawicki

Podsekretarz Stanu Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej